

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34476
Nom	Malalties infeccioses i microbiologia clínica
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1204 - Grau Medicina	Facultat de Medicina i Odontologia	5	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1204 - Grau Medicina	13 - Formació clínica humana II	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
ARTERO MORA, ARTURO	260 - Medicina
NOGUEIRA COITO, JOSE MIGUEL	275 - Microbiologia i Ecologia

RESUM

L'objectiu fonamental de l'assignatura és que l'alumne adquireisca els coneixements teòrics, habilitats clíniques, actituds i destreses que el capaciten per a orientar de forma racional el diagnòstic i el tractament de les malalties infeccioses més comunes en l'àmbit de la medicina general.

CONEIXEMENTS PREVIS**Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació**

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1204 - Grau Medicina

- Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.
- Realitzar un examen físic i una valoració mental.
- Tenir capacitat per a elaborar un judici diagnòstic inicial i establir una estratègia diagnòstica raonada.
- Establir el diagnòstic, pronòstic i tractament, aplicant els principis basats en la millor informació possible i en condicions de seguretat clínica.
- Indicar la terapèutica més adequada dels processos aguts i crònics més prevalents, així com de les malalts en fase terminal.
- Plantejar i proposar les mesures preventives adequades a cada situació clínica.
- Adquirir experiència clínica adequada en institucions hospitalàries, centres de salut o altres institucions sanitàries, sota supervisió, així com coneixements bàsics de gestió clínica centrada en el pacient i utilització adequada de proves, medicaments i altres recursos del sistema sanitari.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per a obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Saber utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en les activitats clíniques, terapèutiques, preventives i d'investigació.
- Organitzar i planificar adequadament la càrrega de treball i el temps en les activitats professionals.
- Capacitat per treballar en equip i per relacionar-se amb altres persones del mateix o distint àmbit professional.
- Capacitat de crítica i autocrítica.
- Capacitat per comunicar-se amb col·lectius professionals d'altres àrees.
- Reconeixement de la diversitat i multiculturalitat.
- Considerar l'ètica com a valor primordial en la pràctica professional.
- Tener capacitat de treballar en un context internacional.
- Conèixer els agents infecciosos principals i els seus mecanismes d'acció.
- Reconèixer, diagnosticar i orientar el maneig de les patologies infeccioses principals en els diferents òrgans i aparells.

- Saber fer una anamnesi completa, centrada en el pacient i orientada a les diverses patologies, i interpretar-ne el significat.
- Saber valorar les modificacions dels paràmetres clínics en les diferents edats.
- Saber establir un pla d'actuació, enfocat a les necessitats del pacient i l'entorn familiar i social, coherent amb els símptomes i signes del pacient.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

- Adquisició d'actituds, destreses i habilitats clíniques que capaciten per a abordar l'aprenentatge de la patologia medicoquirúrgica en aquestes àrees.
- Valorar la gravetat del pacient i la informació que es transmet al pacient i la família.
- Reconèixer, diagnosticar i tractar les malalties infeccioses. Mecanismes de prevenció de les infeccions.
- Capacitat per a plantejar, davant una malaltia infecciosa, el diagnòstic diferencial i establir els procediments per al seu diagnòstic etiològic.
- Coneixement dels procediments de diagnòstic microbiològic. Capacitat per a desenvolupar determinats mètodes bàsics de diagnòstic microbiològic.
- Adquirir l'habilitat de mantenir una anàlisi crítica dels coneixements i publicacions.
- Habilitat de mantenir una anàlisi crítica dels coneixements i publicacions.
- Saber identificar els quadres complexos que han de ser remesos a un centre especialitzat.
- Comunicar adequadament la informació sobre la gravetat de la malaltia al pacient i als familiars.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

0. El programa consta de 18 classes d'una hora de durada. Vuit temes corresponen a malalties infeccioses i 8 temes a microbiologia clínica.

1. Docència teòrica. Malalties infeccioses.

1. Aproximació al pacient potencialment infectat.
2. Infecció VIH. Concepte. Etiologia. Història natural de la infecció per VIH i de la sida. Quadre clínic. Diagnòstic. Tractament. Prevenció
3. Infeccions nosocomials. Epidemiologia. Etiologia. Aspectes patogènics. Diagnòstic. Mesures de prevenció i tractament.
4. Febre d'origen desconegut. Concepte. Criteris definitoris i causes principals. Diagnòstic. Formes clíniques. Pronòstic i tractament.
5. Infeccions per micobacteris. Tuberculosi: concepte. Etiologia. Quadre clínic de la forma pulmonar, ganglionar, miliar i formes extrapulmonars. Diagnòstic. Prevenció. Tractament de formes pulmonars i extrapulmonars. Infeccions per micobacteris no tuberculosos.
6. Malalties causades per fongs. Etiologia i patogènia. Diagnòstic. Prevenció. Tractament.
7. Infeccions per Rickettsia, micoplasmes i clamídies. Etiologia. Epidemiologia. Manifestacions clíniques.

Diagnòstic. Tractament. Prevenció.

8. Infeccions per protozous: paludisme, amebosi i leishmaniosi. Etiologia. Epidemiologia. Manifestacions clíniques. Diagnòstic. Tractament. Prevenció.

2. Docència teòrica. Microbiologia clínica

1. Microbiologia de les infeccions de l'aparell digestiu. Aspectes etiològics i diagnòstic microbiològic de les: I) infeccions odontoestomatològiques, II) esofagitis, III) gastritis i úlcers gastroduodenal, IV) malaltia diarreica.
2. Microbiologia de les infeccions genitourinàries (I). Aspectes etiològics i diagnòstics microbiològics de les infeccions: I) tracte urinari inferior i superior, II) prostàtiques, III) vaginals.
3. Aspectes etiològics i diagnòstic microbiològic de les malalties de transmissió sexual (MTS): I) diagnòstic diferencial de la uretritis anterior aguda, II) diagnòstic diferencial de les úlcers genitals, II) diagnòstic diferencial de les lesions berrugoses i/o exofítics. MTS i síndrome d'immunodeficiència adquirida (SIDA).
4. Microbiologia de les infeccions del sistema nerviós central. Aspectes etiològics i diagnòstic microbiològic de les infeccions menínjies, dels abscessos cerebrals i de les encefalitis.
5. Microbiologia de les infeccions cardiovasculars i sistèmiques. Aspectes etiològics i diagnòstic microbiològic de les endocarditis microbianes. Sèpsia i síndrome de resposta inflamatòria sistèmica (SRIS).
6. Microbiologia de les infeccions de l'aparell respiratori (I). Aspectes etiològics i diagnòstic microbiològic de les infeccions del tracte respiratori superior: I) oculars, II) otorinolaringològiques.
7. Microbiologia de les infeccions de l'aparell respiratori (II). Aspectes etiològics i diagnòstic microbiològic de les infeccions pleuropulmonars.
8. Microbiologia de les infeccions cutànies, teixits tous, aparell locomotor. Aspectes etiològics i diagnòstic microbiològic de: I) infeccions de la pell i de les fàneres; II) processos exantemàtics; III) cel·lulitis; IV) infeccions musculoesquelètiques i osteoarticulars.

3. Seminaris de malalties infeccioses

1. Infecció urinària
2. Endocarditis
3. Infeccions del sistema nerviós central
4. Infecció en el viatger
5. Sèpsia
6. Infecció respiratòria
7. Infecció osteoarticular i de parts toves
8. Infecció en pacient immunodeprimit

4. Casos clínics i seminaris de microbiologia clínica

CASOS CLÍNICS

1. Diagnòstic microbiològic de faringoamigdalitis
2. Diagnòstic microbiològic d'úlceres genitals
3. Diagnòstic microbiològic de diarrea infecciosa
4. Diagnòstic microbiològic de febre no filada

SEMINARIS

1. Valoració de resultats d'antibiograma
2. Valoració de resultats de serologia infecciosa
3. Valoració de resultats de cultius
4. Valoració de les proves de biologia molecular

5. Pràctiques clíniques

Es desenvoluparan als diferents hospitals universitaris.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Seminaris	24,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Pràctiques clíniques	13,02	100
Estudi i treball autònom	40,00	0
Lectures de material complementari	16,00	0
TOTAL	112,02	

METODOLOGIA DOCENT

A cada classe es fa una síntesi dels aspectes fonamentals de les malalties infeccioses més comunes i s'afavoreix la participació activa dels alumnes.

La docència pràctica s'imparteix en cada un dels quatre hospitals universitaris, assegurant l'homogeneïtat dels continguts. Els alumnes realitzaran als hospitals: entrenament clínic amb pacients, hospitalitzats i en consultes externes i pràctiques en els serveis de microbiologia clínica; i seminaris amb discussió de casos clínics, procediments diagnòstics i valoració dels resultats de proves microbiològiques.

S'incorporarà la perspectiva de gènere i els objectius de desenvolupament sostenible (ODS) a la docència, sempre que siga possible.

AVALUACIÓ

La qualificació de les dues matèries que componen l'assignatura, malalties infeccioses i microbiologia clínica, es realitza separadament sobre 10 punts i la qualificació d'apte s'obté en cada una de les parts quan se supere el 50% de l'avaluació dels continguts teoricopràctics. És indispensable haver superat totes dues per a obtenir la qualificació d'apte. La nota final de l'assignatura és la suma de la nota de malalties infeccioses més la nota de microbiologia clínica dividida entre 2. Per a aprovar l'assignatura cal obtenir un 5 en cada part.

Avaluació de malalties infeccioses:

Avaluació teòrica: 25% de la qualificació final. Es realitza mitjançant un examen final escrit que és únic per a tots els grups de l'assignatura. La prova té com a objectiu avaluar els coneixements adquirits sobre els continguts del programa teòric.

Examen escrit de tipus test, amb 25 preguntes de resposta múltiple. Per cada pregunta encertada s'obtenen 0,2 punts, en blanc zero punts i errades – 0,0666 punts.

Avaluació pràctica: 25% de la qualificació final. Es realitza mitjançant un examen final escrit únic per a tots els grups de l'assignatura. La prova avalua els coneixements i habilitats adquirits en les pràctiques clíniques i seminaris.

Examen escrit de tipus test, realitzat a continuació de l'examen teòric, amb 25 preguntes i amb els mateixos criteris d'avaluació que l'examen teòric.

Cal l'assistència al 80% de la docència pràctica per a poder realitzar l'examen de malalties infeccioses.

Nota final de malalties infeccioses: teoria + pràctica. Nota màxima 10, aprovat amb 5.

Avaluació de microbiologia clínica:

Avaluació teòrica (25% qualificació final). Es realitzarà en un examen final tipus test (correcció de l'atzar resta una correcta cada quatre incorrectes). El contingut de la prova serà el mateix per a tots els grups. Valor 5 punts.

Avaluació pràctica (25% de la qualificació final). Es realitzarà mitjançant un examen final tipus test amb preguntes relacionades amb 4 casos pràctics de problemes de diagnòstic microbiològic. (correcció de l'atzar resta una correcta cada quatre incorrectes). El contingut de la prova serà el mateix per a tots els

grups. Valor 5 punts.

És necessària una qualificació 20% (2 punts) en cadascuna de les parts (avaluació teòrica i avaluació pràctica) per realitzar el sumatori i obtenir nota en acta.

Nota final de Microbiologia clínica: teoria + pràctica. Nota màxima 10, aprovat amb 5.

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat la totalitat de les seues pràctiques.

L'assistència a les sessions pràctiques és obligatòria. La no assistència injustificada a més d'un 20% de les mateixes, suposarà la impossibilitat d'aprovar l'assignatura.

Es recorda als alumnes la importància de fer les enquestes d'avaluació a tot el professorat de les assignatures del grau.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Kasper DL, Fauci AS, Hauser SL, Longo DL, Jameson JL, Loscalzo J, eds. Harrison: Principios de medicina interna. Vol 2. 19ª ed. México; McGraw-Hill; 2016. ISBN 978-607-15-1337-3
- Artero A, Eiros JM, Oteo JA, del Pozo JA. Manual de enfermedades infecciosas. 3ª edición. Valladolid: Ediciones Universidad de Valladolid; 2019. ISBN:978-84-84488988-6
- Ryan KJ, Ray CG. Sherris. Microbiología médica (2011). 5ª ed. McGraw-Hill Interamericana Editores SA. ISBN: 978-607-15-0554-5.
- Prats Pastor, G. (2013) Microbiología y parasitología médicas. Médica Panamericana SA. Madrid. ISBN: 978-84-9835-429-4.
- Recursos-e Salut: ClinicalKey Student. Elsevier (Scopus, ScienceDirect)
uv-es.libguides.com/RecursosSalut/BibliotecaSalut

Complementàries

- Carroll KC, Pfaller M, Carroll C, Landry M, McAdam A, Patel R, Richter, S, Warnock S. (2019). Manual of Clinical Microbiology. 2 vols. 12th ed., ASM Press. ISBN 9781555819835